

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000
SLOVENIANS IN U. S., CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME IV.—LETO IV.

CLEVELAND, O., ČETRTEK (THURSDAY), SEPT. 8th, 1921.

ST. (NO.) 210.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Posamezna številka 3c.

800 ILLINOISKIH RUDARJEV PRIČE- LO S POHODOM.

ŠTIRJE RUDARJI ZAJE- TI V SPOPADU S ŠERIFI.

Elisabethtown, Ill. 7. sept. — Osem sto rudarjev iz Eldorado in bližnjih rudnikov je nocoj nastanjenih v kampi, ki se nahaja približno trideset milj od tukaj. Vodje rudarjev so povedali časnikarjem, da so pripravili pohod na mesto in Rosiclarje, da pomagajo tukajšnjim rudarjem, ki so na strazku že deset mesecev.

Zatrjuje se, da bodo dobili rudarji še ojačenja, tako da bo skupno število znašalo 1000 mož.

Deputi šerifi in privatni detektivji so danes popoldne prišli s prednjo stražo rudarjev. Rudarji so se umaknili, pustivši v rokah šerifa štiri jetnike in tri avtomobile.

Nocoj se oborožujejo vsi meščani Elisabethtowna in Rosiclarje, da zavrnejo rudarje, če bi poskusili prilezti pohod na mesto.

Charleston, W. Va. 7. sept. — Državne in zvezne avtomobile so pričele s preiskavo, naj dožene, kdo da je kriv nedavnih nemirov v West Virginiji.

Kot se razume se bo proučilo zveznih preiskovalcev predložilo zveznemu sodnemu tajniku Daughertyju v Washingtonu, nakar bo slednji določil stališča, ki je bo zavzela vlada v bodoče.

W. V. Virginiji vlada popolen mir.

Poročila, ki jih je danes dobil vojaški glavni stan in na urad governorja Morgana, skazujejo, da vlada po okrajih, v katerih so se zadnje tedne vršili nemiri, popolen mir. Poroča se, da se rudarji razhajajo, in da so nekateri rudniki, ki so bili zadnji čas prisiljeni prenehati delom, zopet pričele z obratom, ker so se rudarji vrnili nazaj na delo.

Poročila generala Bandolza, ki poveljuje zveznim četam, ki so bile poslane v West Virginijo, pravi, da zvezne čete preiskujejo okolišnice Spruce Fork gorskega obronka, kjer je bilo zadnji teden pretežni del streljanja in da ni v okrajih Boone Kanawha in Logan najti nikalnih oboroženih sil.

Sestindvajseti pešpolk, ki je bil odrejen nazaj v svojo kampo, je nocoj čakal na posebni vlak, da ga odpelje iz West Virginije.

DELAVSKA ŠOLA V SAN FRANCISCO.

San Francisco, Cal. — Tu se je organizovala šola za višjo izobrazbo delavcev, katere namen je poučiti delavce misliti konstruktivno o ekonomskih, političnih in socialnih problemih in omogočiti delavstvu pacifičnih pokrajin dosego splošne izobrazbe. Pouk se bo vršil v Domu delavcev. Vodja šole bo Davis Wilson, ki je član mednarodne tiskarske junije.

Sovjetska vlada pre- iskuje položaj ob Volgi.

Na poti v Samara, Rusija, 7. sept. — (Piše John Graudenz.) — Mi se vozimo po tej deželi večne žalosti in družbi prvega komiteja, ki je bil poslan iz Moskve, da preišče položaj gladnih v pokrajinah ob Volgi.

Vodja ekspedicije je dr. Wolf Grann, pomožni vodja pa dr. Kantorovic. Z več drugimi zdravniki, vstevši dr. Evo Davidovno Kuperman, je osobe komiteja polno. Večina izmed nas je nekomunistična.

Prvo znamenje gladnega položaja se nam je nudilo v mestu Suizeran, okraj Simbirsk, kjer smo našli na več tisoč gladnih beguncev, ki so ležali med železniškimi tračnicami, pod vozovi ter sploh povsod, kjer se našli niti kako zavetišče v tem zapuščenem kraju.

Železniške postaje so bile prenapolnjene s stotinami, med katerimi je veliko število žensk, ki nosijo s seboj male otroke.

Tu je stopil na naš vlak governor tega okrožja, Richard Rein, ter nam je podal informacije z ozirom na položaj in tej provinci, skozi katero je potovalo na tisoče beguncev proti Sibiriji.

Governor je izjavil, da ena četina prebivalstva te province nima absolutno nikake hrane, in da imajo ostali na rokah komaj dovolj za dva tedna. Suizeran je bilo nekoč veliko žitno kupčijsko mesto, ki je živelo potom trgovanja z žitom, ki se ga je kupovalo po bližnjem kmetijskem ozemlju. Danes so mesta prenapolnjena s kmeti, kupujoč, proseč in kračč živilske potrebščine.

Fantje in dekleta od 17 in 19 leti se pripravljajo za prostovoljno deportacijo v Turkestan, kjer je menda dovolj hrane.

Celotna provinca ima komaj 10 procentov normalne količine. Vlada je begunce odredila v koncentracijske kampe, toda na tisoče jih raje čaka na železniških postajah v upanju, da bodo tu najprej dobili živeža kadar ga vlada pošlje.

Posebni zavodi za gladne otroke.

Riga, 7. sept. — Sovjetska vlada je odredila ustanovitev posebnega zavoda za gladne otroke in deteta, v katerem se bo skrbelo za otroke 11 gladovnih distriktov. Poroča se, da proti smrti vsled lakote 9.000.000 mamil otrokom, in računa se, da bo treba najmanj polovico teh otrok odpustiti v zavode, ako se hoče rešiti njih življenja.

Vsa Rusija komaj čaka ameriške pomoči, a medtem so v teku heroična prizadevanja pri zbiranju denarja in pošiljanju hrane v prizadete pokrajine. Po vsej Rusiji se vrše razne dobrodelne prireditve, katerih prebitek se odposilja v pomoč gladujočim. V Moskvi se je odprlo 10 novih pekarij, ki dele kruha brezplačno.

Prišlo se je zopet s konjskimi dirkami, ki se niso vršile že iz zapada carizma, in ves preostanek se bo porabil za pomoč gladnim. Vse tovarne Rusije izročajo produkcijo enega dneva v tednu resnišemu skladu. Po vsej deželi vozijo vlaki s premijskimi slikami in ves preostanek vstopnine se izroča resnišemu reliefu.

Slavni ruski pevec Čalijapin se je izjavil, da bo velik del svojega zaslužka od svoje koncertne ture

Sodnik Landis odre- dil znižanje plač čiš- kaških tesarjev.

DELODAJALCI SO ODLOČI- TEV POZDRAVILI S SILNIM NAVDUŠENJEM.

Chicago, 7. sept. — Sodnik Landis je danes kot razsojevalec v čikaškem stavbinskem sporu odločil, da se imajo plače stavbinskih delavcev, ki so dozdaj dobivali povprečno po \$1.25 plače od ure, znižati od 10 do 33 procentov.

Stavbeniki in podjetniki izjavljajo, da je to izvanredno znamenita odločitev, ter so napovedovali, da bo ista postala baza za poravnava vseh sličnih težkoč širrom Zedinjenih držav.

Uradniki unij, ki so prizadete od znižanja, izjavljajo, da bo seja unijskih zastopnikov, ki se bo vršila jutri, odločila, kakšno akcijo se bo podvzelo v bodoče.

"Prepričan sem, da lahko pojasnimo sodniku Landisu, kjer je njegova odločitev krivična, in da bo svojo zmoto popravil," se je izjavil danes Thomas Kearney, predsednik koncila stavbinskih delavcev.

Uradniki tesarske unije, ki ni prizadeta vsled odločitve sodnika Landisa, so se izjavili nocoj, da bodo zahtevali, da se jim še tudi v bodoče da staro plačo \$1.25, a iz krogov podjetnikov se sliši, da se jim bo ponudilo \$1.10 od ure, katero plačo je odločil Landis za zidarje.

Osem izmed 44 stavbinskih obrti bo dobivalo glasom sodnikove odločitve po 85c od ure, deset obrti, ki spadajo v razred navadnih delavcev, pa bo dobivalo po 70c od ure. Delavci, ki so zaposleni pri kopanju temeljev in ki pripravljajo material za kritje streh pa bodo dobivali celo manj kot 70c od ure.

Ker se je odpravilo vse omejitve z ozirom na uporabo masinerije in delavstva z izjemo jetniškega, računa sodnik Landis, da se je s to odločitvijo znižalo gradilne stroške za približno 20 procentov.

Računa se, da bo odločitev, če jo sprejmejo delavci, pomenila pospešitev stavbinskega dela, znašajočega več milijonov dolarjev.

Odločitev je podal sodnik Landis po treh mesecih proučevanja in zasliševanja.

Sodnikova odločitev tudi določa, da naj bi bile v času pomanjkanja delavcev stavbinske družbe v stanu vpsoliti tudi neunijske delavce, in pa da mala dela, zahtevajoča ne več kot 30 minut, lahko napravi delavec katerikoli stavbinske stroke, ne da bi se vsled tega prišlo v nasprotje z delavci druge stroke.

SUHAČI NA DELU V NEW YORKU.

New York, 7. sept. — Suhači so začeli tukaj z velikim pogonom na kontrobanterje ter so zaplenili že za en milijon žganja in aretirali dva osumljenca.

Na North River pomolu je bilo zaplenjeno več kot 15,000 zabojev žganja, ki je bilo pripeljana iz Kentucky in Marylanda. V kratkem se upa prinesiti na dan še nadaljna razkritja.

v inozemstvu daroval v resilne namen. Toda navzlic vsem prizadevanjem je revščina in lakota tako razširjena, da sedanja rešila akcija zadošča komaj 5 procentom aktualnih potreb.

Kansaški rudarji ni- so šli v past.

Washington, D. C. — Aleksander Howat, ki se zdaj mudi na glavnem stanu Ameriške delavske federacije v posvetovanju s Samuelom Gompersom in drugimi uradniki federacije, se je izjavil, da so se kansaški rudarji uspešno izognili pasti, katero jim je nastavljal sodnik Cherokee okrajnega sodišča, ki je hotel na ta način prisiliti rudarje k izpolnjevanju governorja Alena protistrajkovnega zakona.

Predsednik Howat in podpredsednik Dorchy sta bila pretežnega junija obsojena kršitve zakona, ko je sodnik odredil, da mora ko je bila porota odslovljena, so vsi uradniki podpisali izjavo, da je bil vsak izmed porotnikov prepričan, da ni nobeden izmed obtožencev ničesar zakrivil.

Ko so rudarji prosili sodišče, da se jim dovoli apelirati za novo obravnavo, je sodnik odločil da se jim more to dovliti le pod pogojem, da vsak položi \$2000 varščine, ki bi zapadla sodniji, ako bi se pred odločitvijo glede apela proglasilo kako novo stavko.

Rudarji pravijo, da ne bodo šli v nastavljeno past, in da ne bodo kupovali pravice do apela, katere jim po postavi itak gre.

Stališče sodnje pa dokazuje, da je protistrajkovni zakon decela brezmočen, ker je njegovo izpolnjevanje odvisno od posebnih sodnijskih odredb.

Governor Kansasa je nanovo povzročil razburjenje med rudarje, ker je odredil, da se pomen protistrajkovnega zakona razlaga v javnih šolah.

Rudarji izjavljajo, da se bodo proti tej propagandi borili pred državno komisijo, ki določa šolske knjige, in da bodo zadevo, ako treba, gnali pred najvišje sodišče.

OMOŽENE UČITELJICE OD- SLOVLJENE.

Lake Forest, Ill., 7. sept. — Tukajšnji šolski odbor je odredil, da omožene ženske ne morejo biti učiteljice, nakar jih je bilo pet odpuščenih od šolske službe.

VLAK DINAMITIRAN.

Atlanta, Ga., 7. sept. — Policija je dobila sporočila, da je bil nocoj osem milj od tukaj dinamitiran tovorni vlak Birmingham-Atlanta železniške družbe, in da je bilo pri tem več oseb poškodovanih. Nepotrjena poročila pravijo, da je bil strojevodja ubit.

28-LETNA STARA MATI.

Tampa, Fla., 7. sept. — Mrs. Poulnot je stara šele 28 let pa je že stara mati. Ona se je poročila, ko je bila stara 13 let, njena hči, ki je že tudi poročena, in mati njenega vnuka, pa je stara šele 15 let. Pet dni pred rojstvom vnuka se je Mrs. Poulnot v drugo poročila. Njen mož je star šele 22let, toda je vendar že stari oče potom ženitve.

NOVA NASELNIŠKA POSTAVA.

Washington, 7. sept. — Kongresnik Johnson, predsednik naselesiškega odbora, se je izjavil, da bo prihodnje zasedanje moral sprejeti nov naselesiški zakon, glaser katerega se bo določilo, katere vrste naselesenci so bolj zaželjivi, kateri manj.

Boj med Avstrijci in Madžari.

MADŽARI SO NAPADLI AV- STRIJCE NA MEJI.

Dunaj, 7. sept. — Kot rezultat spora radi ozemlja, ki ga je odločila pariška mirovna konferenca Avstriji, katerega pa zahtevajo tudi Madžari, je prišlo med Madžari in Avstrijci do novih bojov.

Semkaj došla poročila pravijo, da je 2000 Madžarov napadlo obmejno vas Kirschlag, in da so avstrijski regularni vojniki z malimi izgubami zavrnili madžarske napadalce.

Kot se poroča, sta bili dozda ubiti samo še dve osebi, dvajset pa je bilo ranjenih, a bitka se glasom poročil še vedno nadaljuje.

AMERIŠKI PONESREČENCI NA ZR-2 NA POTU OMOV.

Plymouth, Anglija, 7. sept. — Danes je odplula iz tukajšnjega pristanišča angleška bojna ladja Dauntless, na krovu katere se nahaja truplo poveljnika L.H. Maxfielda in 14 častnikov in mož, ki so izgubili svoja življenja, ko se je zrakoplov ZR-2 prelomil na dva dela ter padel v reko Hull.

Ko je ladja odplula, se je iz topov, ki se nahajajo v pristaniški trdnjavi ustrelilo v čast Amerikancem, ki so se nahajali na poti domov mrtvi, medtem ko so pričakovali, da bodo odpluli zdravi in veseli na krovu velikanskega zrakoplova, katerega so Zedinjene države kupile od Anglije. V Združene države se bo pripeljal samo 14 trupel, kajti eden izmed ponesrečenih, Comm. Emmery Coil, je izrazil željo, da hoče, da se njegovo truplo vrže v morje. Truplo enega nadaljnega Amerikana, John T. Hancocka, pa bo pokopano v Londonu, kajti bil je rojen na Angliškem, in tudi njegovi starši živijo v Londonu.

HUGHES JE SAMO ZA OME- JETEV OBOROŽEVANJA, NE PA ZA RAZOROŽE- NJE.

Washington, 7. sept. — Državni tajnik Hughes je danes na svoji redni konferenci s časnikarji kritiziral tendenco številnih časnikarjev, ker omenjajo prihodnjo konferenco v Washingtonu "razorožitveno konferenco". To nazivljanje daje popolnoma napačno misel o resničnem namenu konference, je dejal Hughes.

"Pravo ime za konferenco je: konferenca za omejitve oboroževanja," je dejal državni tajnik.

POLOŽAJ DUNAJA SE IZBOLJŠUJE.

Dunaj, 7. sept. — Dunaj se je opisovalo kot mesto, v katerem vlada smrt. Toda, če je bilo nekoč, zdaj ni več tako. Podnevi je življenje mesta precej živahno, zvečer pa so kavarne in restavracije polne občinstva. Tudi trgovine so dobro založene. Sicer je še dosti revščine, toda Dunajčani so mnjenja, da so najhujše čase prestali. Trgovski in finančni prvaki so še vedno mnjenja, da je Dunaju usojeno, da ostane najvažnejše središče južnovzhodne Evrope. Skušnje zadnjih par mesecev dokazujejo, da trgovci balkanskih dežel še vedno predpostavljajo Dunaj drugim evropskim mestom.

Nemški eksport v Južni Ameriki raste.

Washington, D. C. — Glasom poročil, ki jih pošiljajo trgovski atašeji iz centralne in južne Amerike, se prizadevanja nemških eksporterjev na mehiškem in južno-ameriškem tržišču stalno izboljšujejo.

Nemški eksporterji prodajajo svoje produkte 50 do 75 procentov ceneje kot pa ameriški, in tako se jim posrečilo dobiti številna tržišča, ki so jih imeli v predvojni časih. Kredit in točno odposiljanje je ameriške eksporterje v velikih slučajih dočela preganalo.

Toda ameriški trgovski departament se vsled teh poročil ne razburja, ker je mnenja, da je sedanja aktivnost nemških industrij umetnega in samo začasna značaja.

Trgovski ataše iz Buenos Aires Argentina, poroča, da so cene, ki jih nudijo Nemci, za 40 procentov nižje kot pa ameriške.

Toda import nemškega blaga v Argentino je še premahen, da bi vplival na kompeticijo. Nemci niso izpolnili kontrakta z vlado za jeklo in vagona, a prodajo pa številne specialitete kot papir, igrače, železnino in razne druge potrebščine. Kakovost nemških izdelkov pa ne dosega predvojne mere.

V Braziliji se nemški eksport stalno viša; posebno v električnih predmetih, masineriji, papirju, kemikalijah in cementu. Nemške cene so 25 do 75 procentov nižje od ameriških, in kredit za šest mesecev daljša. Naročila prihajajo zelo točno.

V Chile se nemška prizadevanja še ne poznajo dosti, toda kot pravi poročilo komercialnega atašaja, nemški eksporterji tudi tamkaj ne spijo.

A na drugi strani pa so Nemci tržišče v Peru, posebno kar se tiče železnice dovolj skoro dočela v svoje roke. Nemci imajo dobro blago, ter ga prodajajo za 50 procentov ceneje kot Amerikanci in Angleži.

Toda naročil za masinerijo Nemci v Peru ne dobijo dosti, če se izvam dva kontrakta za uvoz sladkornih in hidro-električnih strojev, katere nudijo po precej nižji ceni kot Amerikanci. Nemci garantirajo točno pošiljatev, in so sklenili kontrakte, glasom katerih bi izgubili precej denarja, če bi ne izročili strojev kot pogojeno.

Tudi v Mehiki nudijo Nemci razne električne in oljne naprave ter kemikalije po nižji ceni, toda tudi vzpričo nagle pošiljatev ameriških produktov in njih kvalitete težje tekmovali z Amerikanci. Nemci nudijo razne kemikalije po cenah, za 40 procentov nižjih od ameriških; laboratorijske aparate pa nudijo za eno petino ameriške cene.

STAVKOKAZKA DRUŽBA JE BANKEROTNA.

Baltimore, 5. sept. — Employer Mutual Insurance and Service Co., ki je bila ustanovljena z namenom, da lomi stavke, je na robu propada. Komisija, ki jo je nastavila sodnija, je pronašla, da njen dolg presega za \$1,000,000 njeno premoženje. Sodnija je odločila, da se nastavi kurator, ako družba ne dokaže, da je zmogla plačati svoje dolgeve.

Tekstilne tovarne delajo z 90-proc. paro.

Boston, Mass. — Napovedana oživitve tekstilne industrije se je pričela. Prišla je skoro kar čez noč. Za oživitev je v prvi vrsti odgovorno vladno poročilo o 49-procentnem pridelku bombaža, in o veliki uporabi volne.

Bombažni prekupevalci in tovarnarji, ki so pred enim mesecem zametavali bombaž po 11c funt, se zdaj skoro tepo, če ga morejo dobiti po 18c, in računa se, da bo cena v kratkem poskočila na 22c funt. Volnena industrija je prišla iz svoje neaktivnosti vsled poročila, da se je uporaba volnenga blaga v Zedinjenih državah od 24,000,000 funtov mesečno povišala na 60,000,000 mesečno.

Poročila iz velikih tekstilnih tovarnic vzdolžnih držav izkazujejo, da je zahteva po blagu dosegla toliko silo, da je obrat skoraj 90-procentno normalen. Večina večjih tovarnih dela vse dni v tednu, in nekateri pa celo podnevi in ponoči.

Fall River bombažne predilnice, ki so delale samo del časa apra po bile docela zaprte, so pričele delati s polno paro. Trgovci, ki vidijo prihajajočo oživitve trgovine, so obvestili svoje prodajalce, da se vrnejo na svoja mesta 12. septembra.

Lawrence predilnice bodo to jesen prvič izza dveh let, odkar se je pričela velika industrialna depresija, zopet obratovali s polno paro.

Velike predilnice American Woolen Co., ki uposljujejo okrog 20,000 delavcev, bodo obratovali ves teden. Predsednik družbe, W. M. Wood, je izjavil, da ima dovolj naročil za vso zimo. Predilnice United States Worsted Co. v Lawrenceu in drugod delajo s polno paro, nekoč pa še celo preko običajnih ur.

Računa se, da bo v kratkem komaj 10 procentov od 40,000 tekstilnih delavcev se brez dela, kajti bombažne predilnice, ki so bile bolj prizadete kot volnene bo do obratovala skoro s polno paro. v New Bedford, kjer izdelujejo finejšo bombažno blago, je oživitev nekoliko bolj počasna, toda sedanja produkcija je dosegla 80 do 90-procentno normalna.

Položaj v Loewlu se stalno izboljšuje. Več predilnic dela preko navadnih ur, in vse neodvisne predilnice delajo s polno paro. Nekateri so naznanili, da se bo v kratkem pričelo celo z nočnim delom.

Velika Amoskeag predilnica v Manchesteru, N. H., dela s polno paro, in tudi po drugih je obrat zadovoljiv. Poroča se, da se čuti pomanjkanje izvežbanih tekstilnih delavcev.

TOŽBA ZA 100 MILIJONOV RADI BIŠKOTA.

Omaha, Neb., 7. sept. — Miss Grace Osborne in Mrs. Louis Osborne Ferson tožita Standard Oil Co., vseh pet velikih klavničarjev v Chicagi in čikaško Nacionalno banko za \$100,000,000 odškodnine. Oni dve pravita, da sta pred dvajsetimi leti iznašli neke posebne vrste biškota, ki se posebno dolgo ne pokvari. Dobili sta patente in kontrakte v sedmih različnih deželah, toda močni interesi so ju pripravili tako daleč, da nimata danes nič, medtem ko so obtoženci na njun račun bogateli.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by:

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
 Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
 3 mo. \$2.00
 United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
 Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00

POSAMEZNA ŠTEVILKA 3.

SINGLE COPY 3c.

Lastuje in izdaja ga

Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.

CLEVELAND, O., ČETRTEK (THURSDAY), SEPT. 8th, 1921.

104

ALI JE MIR MOGOČ POD KAPITALIZMOM?

(Dalje.)

Ekonomsko vprašanje.

Nepotrebno je pristavljati, da bi bilo celo delno razoroženje, prihranitev stroškov za eno samo bojno ladjo, pridobitev za državljane dežele, ki zdaj ne more pošteno skrbeti za svoje otroke, slabotne in nezaposlene. Ta ekonomski argument za razoroženje se je v eni ali drugi obliki že silno povdarjal. Frank Cobb, urednik N. Y. World-a je v nedavno objavljenem članku v Atlantic Monthly šel tako daleč, da je trdil, da v vojni ne prinese zmago vojaška pripravljenost, temveč ekonomska sila, in da je bolj važno, če se more mobilizirati 1000 kemičstov kot pa 1,000,000 vojakov. Celotni argument Mr. Cobbja je popoln dokaz o slabosti sedanjega razorožitvenega gibanja. On ne pravi, da bo razoroženje garantiralo mir, temveč je v mobilizaciji naših industrijskih in kemičnih sredstev boljša oblika oborožitve kot pa velike mornarice. Z zadnjim predlogom bi najbrže soglašali vsi barvarski tovarnarji, ki si prizadevajo doseči monopol na javne stroške.

Kemična ustanova Jos. Choate-a, jr. argumentira, da se gre lahko z razoroženjem do katerikoli meje, dokler se varuje kemično industrijo in eksperimentiranje v metodah kemičnega bojevanja. V ta del predmeta se Mr. Gerard sploh ne spušča. Toda ako se hoče povdarjati važnost razoroženja s stališča takojšnjih prednosti za davkoplačevalca, tedaj se mora povdarjati tudi vprašanje kemičnega bojevanja.

Odprava obvezne vojaške službe.

Mr. Gerard je izpustil tukaj nekaj, na kar je opozorila celo nič manjša avtoriteta kot papež. V izjavi, ki je bila pripravljena v Vatikanu meseca avgusta, 1917, ki pa ni bila podana v javnost iz političnih razlogov, se je opozarjalo, da poglavitni pogoj razoroženja obstoja v odpravi "krvnega davka", to je, v odpravi obvezne vojaške službe. Dokler moderne države posedujejo pravico uvesti obvezno vojaško službo, toliko časa bo delno razoroženje prineslo jako malo varnosti. Poskušajmo si predstaviti položaj. Mislimo si, da so se Amerika, Anglija in Japonska sporazumele glede prenehanja oboroževanja na morju v veliko večjem obsegu kot pa se zdaj zdi mogoče. Toda vse te tri države pa bi vztrajale na pridržanju pravice do obvezne vojaške službe in vzdrževanje svojih birojev za kemične in bakteriološke eks-

perimente, katerih namen je pronajti najuspešnejši način uničevanja. Ali bi jih samo odprava mornaric varovala vojne? Vprašanje se samo odgovarja.

Kaj razoroženje pomeni.

Z drugimi besedami, v sedanjem govorjenju o razoroženju tiči pozitivna nevarnost in sicer: prvič, ker večina zagovornikov razoroženja, najbrže vstevši Mr. Gerarda samega, ima v mislih samo omejitve oboroževanja; drugič, ker problema prisilne vojaške službe in kemičnih vojnih metod ne družijo s programom razoroženja in tretjič, ker ne vzamejo v poštev resničnega vzroka vojen in pa oboroženega premirja, katerega nazivljemo mir.

Vzrok za to neusmerjeno mišljenje in govorjenje se najde, kot sem že preje sugeriral, v nemožnosti doseganja resničnega razoroženja pod sistemom, ki je organiziran na principu brezobzirnega tekmovanja med posamezniki in narodi. Popolnoma nezmislno je misliti, da je mogoče obenem zagotoviti razoroženje, ekonomska tekmovanja ter nacionalistične in rasne strasti sedanjega časa.

Tudi za slučaj da bi se zgodil skoro nemožni čudež, da bo narodi na vrhuncu skupnega navdušenja pometali vse svoja orožja v morje, pa bi gotovo ne vzelo dolgo let, predno bi ustvarili novo orožje ako bi obdržali sedanjí ekonomski sistem in svoj potratni nacionalizem. To je tako jasno, da bi bilo v socialističnem listu še posebej dokazovati. Glavne korenike moderne vojne tiče v gospodarskem tekmovanju med narodi. Ko je Nemčija iskala "svoje mesto pod soncem", ni pravzaprav delala drugega kot iskala priliko za svoje kapitaliste, da izkoristijo razne "zaostale" narode po načinu Angležev. Ljudje se pobijajo med seboj v imenu najrazličnejših čednosti, toda v resnici pa se bojujejo le vsled tekme med raznimi narodnimi skupinami eksporterjev kapitala. Investitorji imajo kapital za eksport kot posledica današnjega sistema, ki jim dovoljuje eksploatacijo dela in narodnih dobrin, ki v resnici pripadajo vsemu ljudstvu. Ker imajo na rokah preostanek kapitala si prizadevajo investirati tako, da jim bo prinesel največ dobička. Največji dobiček pa nosijo dežele, ki industrijsko še niso organizirane, ki pa imajo velika naravna bogastva. Proučite vsako vprašanje v Aziji, Afriki in Ameriki, ki je prispevalo k svetovni vojni, in ki še vedno ogrožava mir, in našli boste tekmo med investorji kot koreniko vseh neprilic. Brailsfordova knjiga "Vojna jekla in zlata" je povedala to sramotno zgodbo še predno se je pričela tregedija velike svetovne vojne.

Sadovi zmage.

Mr. Gerard bi seveda na to morda odvrnil, da so posledice vojne dokazale bedastočo takih ekstremnih narodnih temovanj, in da se bi pametni mednarodni kapitalizem gotovo dal pregovoriti, da bi odvrnil vojno s tem, da bi si med seboj razdelil plen. (Mr. Gerard bi gotovo ne rabil besede "plen", toda jaz bom vztrajal na njeni uporabi.) Seveda, resnica je, kot je opozarjal med in po vojni Norman Angell, da so sadovi vojaške zmage prevrtljivi. Toda ena izmed osnovnih karakteristik kapitalističnega imperijalizma je ta, da ne zna ravnati pametno. Ako je v vaši vladi pohlep po bogastvu, tedaj ni dosti prostora za dalekovidnost in trezno premišljeno. Psihologija tekmovalnega sistema neizogibno ustvarja razpoloženje, v katerem ljudje raje gredo preko svojih tekmecev, kot pa da bi bili deležni skupnega blagostanja.

(Konec prih.)

Razgovor z bolgarskim min. predsednikom Stambolijskim

Bolgarski ministrski predsednik g. Aleksander Stambolijski, ki biva kakor smo zabeležili, na Bledu, je včeraj sprejel člana našega uredništva g. Podržaja in mu podal to-le izjavo:

"Bolgarija ni nikdar in nikjer imela namena, niti najmanjše misli, da bi preprečila s svoje strani izvedbo mirovne pogodbe z vseleslami in ni nikdar spekulirala na račun Jugoslavije, napram kateri hoče izpolniti vse mirovne pogoje. Bolgarija se zaveda svojih obveznosti do sosednih držav. Brezpogojna izpolnitev dolžnosti ji je sveta stvar.

Tri četrtine bolgarskega naroda so za združenje z narodom Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ogromna večina bolgarskega naroda dela odkritosrčno in z zaupanjem za združenje, kateremu mora slediti končno ujedinjenje.

Ako bi se vršil v Bolgariji plebiscit za rešitev tega vprašanja, bi se izrekla velika večina za združenje v veliko Jugoslavijo. Poedini jugoslovanski krogi še vedno nočejo uvideti, da se je izvršila v Bolgariji velika izprememba v principu in v upravnih metodah. V Bolgariji ni več osebnege režima bivšega carja Ferdinanda. Vse bolgarske politične šovinistične stranke so doživele velik poraz, ker so bile stranke, ki so služile carju. Današnja Bolgarija nima absolutno nobenih imperijalističnih idej. Državni glavar upravlja državo le na podlagi ustave in se ne more vmešavati v politične zadeve bolgarskega naroda. V Bolgariji je danes izključena vsaka vlada, ki ni iz naroda. Prepričan sem, da umirajo vsled odkritosrčnosti bolgarskega naroda zadnji pomisleki Srbov. Vi ste sedaj največji slovanski narod na Balkanu in vi morete ponuditi roko v spravo in združenje. V Bolgariji se ne dela nobene razlike med Srbi, Hrvati in Slovenci. To bi bil velik greh. Vi ste enoten narod. Oficijozna Bolgarija je proti vsakemu separatizmu, ona pozna le jugoslovenstvo.

V nadaljnjem razgovoru je omenil g. min. predsednik, da so mnoge vesti iz Bolgarije potvrdjene in večinoma tudi izmišljene. Tako je n. pr. popolnoma izmišljeno, da bi bila kdaj jugoslovenska vlada podala kako noto glede demisije ministra Atanasova, ki je podal ostavko zato, ker je brez sklepa ministrskega sveta premostil nekoliko okrožnih načelnikov in ker je izdal brez min. sveta znakke s sliko bivšega carja za notranjo uporabo. Minister Atanasov je bil vedno dober Jugosloven. Sicer pa je podal Atanasov ostavko že pred enim

mesecem. Glede komitstva je izjavil g. Stambolijski, da so komitaši ravnotako proti Bolgarom kakor proti državi Srbov, Hrvatov in Slovencev. Službena Bolgarija ni imela nikdar nobenih stikov s to tolpo. Narodna skupščina je glasovala za zakon predlagan od vlade proti formiranim četam. Zakon vsebuje kazen 15 let za vsakega komitaša, ki ga ujamejo oblasti. G. poslanik Todorov pa je izjavil, da se vlada v Beogradu že tri mesece ni več pritožila radi kakega vpada komitaških čet.

G. ministrski predsednik je v razgovoru med drugim tudi obsojal razne separatistične struje v Jugoslaviji, ki imajo svoje bojnevnike v sovražnem inozemstvu.

Končno je g. min. predsednik izrazil veliko navdušenje za naše lepe kraje in posebej za naš divni Bled. Ko bodo zvedeli Bolgari za te krasne krasote, bodo prišli v velikem številu v letovišče. Bil je od prvih početkov svojega političnega delovanja za združenje s Srbijo, odkar pa je videl Bled, bi hotel "anektirati" vso Jugoslavijo z Bledom vred. Naši kraji so čudovita jugoslovenska ščica. Njihova lepota je očarala njega in njegovo spremstvo, da se ne more držati prvotnega načrta ostati tu le par dni, marveč ostane še nadalje, in s ogleda tudi Bohinj in bližnje okolice.

Clevelandske novice

— Dečki, živeli v okolici Detroit Ave. in zapadne 25. ceste so imela kaj veliko zabavo pri kopanju dupline v bližnjem hribu nad dolino, po kateri teče Cuyahoga reka, in kaj pogostokrat so se lotili tega dela. Duplina se je vedno bolj bočila v hrib in včeraj je bila že deset čevljev dolga in 5 čevljev visoka, ko se je plast prsti nad duplino udrla in podsula več dečkov. Raymond Hexter, 11, iz 1700 W. 24 St. je bil že mrtev, ko so ga potegnili ven, Alberta Thomas-a, 13, 15539 W. 27 St. in Warren Thomas-a, 12, 1588 W. 28 St. pa se je še komaj rešilo smrti. Oba dečka sta bila prepeljana v bolnišnico. Malo pred nesrečo se je nahajalo v duplini več drugih dečkov, ki so pa na srečo nekoliko prej odšli, kajti drugače bi bilo gotovo več mrtvih.

— Sinoči je aretirala policija, potem ko je preiskala neko hišo na 2239 Scovill Ave., pet moških in tri ženske, da se jih zasliši v zvezi z dvema umoroma, ki sta se pripetila v teku zadnjega tedna. Eden izmed umorov je umor Alberta Wintersa, drugi pa je umor lekarnarja G. Witchnerja. Oba umora sta bila posledice rop-pa. Witcher, ki je umrl sinoči v Charity bolnišnici, je bil najden

včeraj jutraj v lekarni na 3002 Cedar Ave., s strto črepinjo. Napadli so ga roparji kmalu nato, ko je odprl trgovino. Winters pa je bil napaden in ustreljen na Marion Ave. in E. 22 St. v soboto zvečer. Eden izmed prijateljev, Samuel Edwards, star 29 let, je obdolžen, da je ustrelil Wintersa, in Fred Cline, ki je bil z Wintersom za časa napada, ga je spoznal kot napadalca.

— Ker se pevska vaja mešana peva zbor "Zarja" ni vršila zadnji ponedeljek, se vrši noč. Vse pevce in pevke se opozarja, da so gotovo navzoči.

— Žena Josepha Toma, 3339 E. 49. St., je dala mola aretirati, ker jo vedno pretepa. Ko se je mož prikazal pred sodnikom Howellsom in ga je ta vprašal, zakaj postopa tako surovo s svojo ženo, mu je ta povedal, da je raztrgal že celih šest srajc, da bi si potolažil jezo in bi ne tepel žene, a da vse nič ne koristi. "Moram jo včasih naklestiti," je končal. Ker je sodnik razvidel, da če mož zapre nima družina nikogar, ki bi jo podpiral, je moža samo nekoliko podučil, naj bo pameten in se neha pretepati, potem pa ga je spustil.

— Kupid je zmagal nad postavo v slučaju mladega para, sedemnajstletne Estelle O'Day iz 1337 West Blvd. in Wiljama Barberja, 19, 1332 E. 89 St. Miss O'Day, dijakinja v višje šole na zapadni strani mesta, se je prvič sešla z Barberjem, dijakom tehnične šole na vzhodni strani mesta v Willoughbeach parku na Decoration Day in takoj sta se zaljubila in navzlic vsemu nasprotovanju od strani starišev sta se na vsak način hotela poročiti. Ker sta pa oba mladoletna, in slednjega nista mogla izvršiti brez dovoljenja starišev, sta si noči nekoliko po polnoči pobegnili in se skrivaj poročila v Monroe, Mich. Dekličina mati je dobila hčer ravno, ko je lezla skozi okno, in je videla, kako se je odpravljala v zaprtem avtomobilu, v katerem je bilo nekaj dekličinih prijateljic in prijateljev. Oče se je brzo podal za ubežnim parom v svojem avtomobilu, toda je kmalu zgubil sled za njimi. Mrs. O'Day je spoznala v avtomobilu nekega mladeniča, ki je tudi ušel in se skrivoma poročil pred kakimi tremi meseci in zato ji je šinilo v glavo, da bosta šla Barber in njena hčer tudi prav gotovo v Monroe, Mich., kajti tam se je poročil njun prijatelj. Obrnila se je takoj na tukajšnjo policijo in policijski načelnik Smith je naročil policiji v Monroe, naj prepreči poroko, toda ker je mladi par trdil, da sta že oba polnoletna, ji ma je bilo izdano poročno dovoljenje. Stariši dekleta pravijo, da bodo poroko razveljavili, ker hočejo da dekle skloni svoje študije.

Lisjakova hči.

POVEST — Napisal JOSIP STARÉ.

"Teta, pozabite, kar je bilo! Moj oče je umel edino trgovino, do vsega drugega mu ni bilo; zato ga je lahko kdo krivo napotil v kako stvar. Pozabite torej, ako vam je nevedoma delal krivico, in ne mržite tudi mene zaradi neprijetne pomote, katere je žal gotovo najbolj meni. Bodite mi dobri, ne pozabite, da sva si najbližji po rodu; pridite k meni, kadar se vam ljubi, toda prihajajte, kakor prihaja kdo na svoj dom. Od srca želim, da bi naju vezala iskrena ljubezen, kakor naju družijo ta kri."

Brigita je bila s tem uspehom za prvi dan popolnoma zadovoljna. Prav kakor Judež izdajalec je poljubila mlado bratranko, tolažila jo še nekoliko zaradi očetove smrti in se poslovala. Držala se je kakor skešana grešnica, dokler je bila v sobi; ali že na stopnicah se ni več hlinila, ampak hudoben smeh se ji je pokazal okoli ust in že je ugibala, kako bi neizkušeno Klotildo do dobra ujela v svoje zanke.

II.

Precej drugi dan, skoro po obedu, bila je teta Brigita zopet pri svoji bratranki.

"Kako ti je? Ali si se že potolažila?" vpraša Klotilda in ji prijazno smehlja stane roko.

"Kaj pa hočem?" odgovori mlada žena čmerno; kar je, to je; dolgo bi itak ne bil več mogel živeti v svojih letih. In odkritosrčno ti povem, kaj je imel oče od mene in kaj sem imela jaz od njega? Ves božji dan

je tičal v prodajalnici, jaz pa tukaj v sobi, da se nisva ne videla ne slišala."

Brigita je v tem odložila klobuk in veliki volneni robec, sedla k oknu za šivalno mizico in sukala pletilo med urnimi prsti. Pri zadnjih besedah svoje bratranke je prikimala z glavo rekoč:

"Žal, prav tako je bilo. Kolikokrat sem rekla, da to ni življenje zate; da boš hiral na duši in na telesu kakor cvetlica, ako ji ne privoščimo zraka in solca. Ali kaj sem morala čuti? — Da te hočem pohujšati!"

"Ne govoriva o tem," seže Klotilda v besedo; "ali draga teta, povejte mi, kaj vendar počenjajo gospe v mojih razmerah, če nimamo otrok, ne drugih skrbi?"

"Hm, kaj počenjajo? Vsaka po svojem," zavrne teta kratko, uverjena, da bode Klotilda itak silila vanjo. Res vpraša bratranka takoj zvedavo dalje:

"Kaj na primer?"

"Tista, ki ima mnogo sorodnikov, ima dovolj posla, dokler jih vse odhodi. Druga si poišče prijateljce, ali pa jih povabi k sebi, da skupaj kramljajo, ali da gredo skupaj na izprehod, ali da si sicer kratijo čas."

"To bi že bilo; ali zame ni. Saj veste, ne oče, ne moj mož nista nikdar občevala z nikomer; mati mi je umrla; drugega rodu v Ljubljani nimamo; in jaz sirota nimam niti dobre prijateljice, zakaj v Liki so bile same Rečanke in Tržačanke; ostala mi ni nobena, da bi se v Ljubljani družila z njo. Ali je še katere tako sama in zapuščenaka kakor sem jaz?"

"Kaj bi ne bila," tolaži jo teta, "in še takšnih je dosti, katere imajo dosti znanj, toda se jih ogibljejo in so rajši same."

"Rajši same?" začudi se Klotilda, "tega ne umejem."

"I no, popolnoma same tudi niso," popravi Brigita in se hudomušno nasmeje, "družijo se rajši z mož-

ki in ne marajo, da bi jih motile tovarišice, ali da bi jim morda celo izneverile njih kavalirje."

"Družijo se z možkimi," ponavlja nedolžna Klotilda sama v sebi in se zamisli. Potem pogleda teto in jo radovedno vpraša:

"Kaj pa so to kavalirji?"

Premetena Brigita se nekoliko ustavlja in se na videz zagleda v pletilo, potem pa vendarle začne:

"Kaj so kavalirji, vprašaj? Kako naj ti rečem? — Ljudje sodijo o njih različno. Kdor vidi vse črno, česar ni vaju v preprostem in dolgočasnem življenju, temu so kavalirji grozne pošasti, v katerih tiči sam hudobec. V resnici so utegnejo biti prav nedolžna bitja. Kavalirje namreč navadno zovemo olifkane gospe, ki se uglajene vedejo, lično oblačijo in se na vso moč trudijo, da bi se prikupili kaki gospe ali gospodični. Zato odkljujejo dotično gospo, kadarkoli jo morejo; hodijo radi mimo njenega stanovanja in se ozirajo po njenih oknih; izkušajo, da jo spetoma srečavajo in ljubeznivo pozdravljajo. Prva skrb pa jim je, da se seznajata z gospo na plesu ali pri drugi priliki in da jo potem spremljajo in kratkčasno na izprehodih in drugih potih, da ne hodi sama in da ji ni dolgočas. Kaj je slabega na tem, res ne bi vedela reči. Pravi kavalir tudi brani svojo izvoljenko nasprotnikom, zlasti lažljivih obrekovalcev, in bi šel z orožjem nanje."

Klotilda posluša in strmi uprtih oči. Te se ji docela nove stvari, o katerih nikdar niti sanjala ni v samostanu in na očetovem domu. Ali še ji ni vse jasno, zato vpraša:

"Kaj pa zakonskim ženam treba kavalirjev, saj imajo svoje može?"

"Res da jih imajo; ali mož ne utegne vedno kratkčasiti svoje žene; hoditi mora po svojih opravkih, časih celo na pot, in dalj časa ga ni domov. Kdo bi te-

daj zameril samotni ženi, ako se v tem nekoliko pomeni s kom drugim! Sicer pa ni, da bi morala imeti vsaka žena svojega kavalirja. Imajo jih le one, ki se radi kratkčasajo in vesele življenja, katerih može pa se ne menijo za to."

S takšnimi pogovori je Klotilda hitro potekala čas in prosila je teto, naj južina z njo. Slastna kava, kakršna je Brigiti jezik še bolj. Pravila je svoji bratranki o javnih veseljih, o gledališču in o plesih; povedala, katere gospe najbolj slove po Ljubljani zaradi svoje lepote in kateri častniki so najnevarnejši ženskemu srcu.

Bila je že noč, ko je odhajala Brigita domov. Čutila je, da se je za prvi dan zamudila predolgo; zato je prosila bratranko, naj ji oprost.

"Kaj bi vam oproščala," zavrne jo Klotilda protodušno, "prelepa vam hvala, da ste me tako kratkčasili v moji samotni! Pridite skoro zopet."

Tetino pripovedovanje je nedolžni Klotildi silno razvnelo mlado domišljijo. Dolgo je ležala budna v postelji, in ko je zaspala, kazale so se ji v sanjah razne nejasne podobe in vsak čas se je zopet vzbudila in ni imela pravega počitka. Ko je drugo jutro premišljala sami sebi, zdelo se ji je, da so se po njeni glavi podile tudi grešne misli. Skesano je molila in po stari navadi šla v cerkev. Nekoliko se je umirila, toda ostalo ji je neko dotlej neznano hrepenenje po svetu, po družini in po veselju. Domov gredoč jo je na vso moč mikalo, da bi šla k teti, vendar tik hišnega praga se je premislila. Bilo jo je sram, če bi teta uganila, kaj jo je vlekel tja; zato je šla rajši domov. Ko bi imela kaj posla, zmotila bi se, ali brez dela ji je bilo dolgočas in nehoti je zopet mislila na včerajšnje pogovore.

(Dalje prih.)

AVTOMOBILISTI!

Kadar ni vaš avtomobil popolnoma v redu, se priporočamo, da se obrnete na nas. Smo strokovno izučeni in lahko se zanesete, da boste dobili izpod naših rok le dobro delo. Naša delavnica je opremljena z vsem potrebnim orodjem, in popravimo vam lahko kakoršne koli vrste avtomobil. Če se vam naša kje na potu vstavi in ne morete naprej, nas pokličite po telefonu in takoj bomo prihiteli na lice mesta, da vam pomagamo.

PRINCETON 1588 — RANDOLPH 5276.

BONNA AUTO REPAIR CO.

1275 E. 61. ST. IN VOGAL SUPERIOR AVE.

FRANK HOMOVEC.

KEEPING WELL MEANS A CONSTANT FIGHT AGAINST CATARRH

Marsikako bolezen imenujemo katarhično. Kašelj, prehlad, nosni katarh, želodčni črevesni neredi, so nekateri izmed številnih bolezni, katere povzroči katarh. Borite se napram njemu z zdravilom, ki ima že zagotovljene zasluge in ima ugled radi svoje uporabljivosti zadnjih 50 let.

**DR. HARTMAN'S
PE-RU-NA**

Tablets or Liquid Sold Everywhere

Kristjan Lozar

1100 GLASS AVE. IN VOGAL E. 63. ST.

KROJAČNICA

Izdelujem najboljše obleke, jih popravilam, likam in krpam. Kadar kaj potrebujete, se obrnite na mene in naredil vam bom dobro delo po nizki ceni. V zalogi imam tudi nove vzorce, katere sem ravnokar dobil. Cene so različne. Se vam priporočam za obilen obisk.

POZOR ROJAKI!

Ker je sedaj dovoljeno vsakemu napraviti si pivo doma za svoje lastne potrebe, opozarjam rojake na izvrsten

SLAD IN HMELJ

TVRDE SUPERIOR HOME BREW

ki je najboljši na trgu. To je edini slad iz katerega napravite lahko iz enega kvarta 10 galonov, pravega domačega piva. Imamo tudi zbirko sodov, lončenih posod, steklenic, gumijevih cevi, zapiralne stroje, vsakovrstne Zamaške in sploh vse kar se rabi. — Z nakupom se dobe tudi navodila!

ANTON DOLGAN 15617 Waterloo Rd.

ZA ZABAVO IN POUK

— citajte —

"V močvirju vele mesta"

Roman iz življenja priseljenke v Ameriki

CENA 50¢.

Naročite pri

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba
6418 ST. CLAIR AVE.

HARRY F. GLICK

SLOVENSKI ODVETNIK

se priporoča rojakom za vse slučaje, kadar potrebujejo zmožne odvetniške pomoči. Njegova pisarna se nahaja

V 102 ENGINEERS BUILDING
Cleveland, Ohio.

Ravnokar je izšla knjiga

Razkrinkani Habsburžani

katero je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

Knjigo je spisala grofica Larich, bivša dvorna dama na Dunaju.

V knjigi opisuje vse podrobnosti vladajoče habsburske klike, kakor tudi smrt cesarjevega Rudolfa.

Knjiga je jako interesantna in priporočana rojakom, da si jo takoj naročijo.

Cena knjige je samo 60c

RAB.

Zemljevid naše bodoče Jugoslavije je bil najbolj priljubljen predmet, ki smo se z njim ukvarjali v avstrijskih ječah in internatih. Stal je noč in dan pred našimi očmi in delali smo in gledali njegove bodoče meje. Pa morebiti so nas ravno meje motile, da smo tem manj gledali v notranjost.

Ker pa so bili med nami ljudje iz vseh krajev Jugoslavije, smo se pobliže seznanili tudi s posameznimi kraji. Imeli smo tudi mnogo tovarišev s kvamerskih otokov. Ko je končno nastala dolgo prerokovana in pričakovana jugoslovanska država, smo imeli tem več prilike, studirati njen zemljepis. Posebno naše zapadne meje so bile predmet dnevnega časopisa in se je bil zanje hud boj v evropski diplomaciji. Bije se še danes.

In vendar, ko sem se vozil na Rab, nisem vedel, kam se vozim. Na ladji ni bilo nobenega zemljevida in vpraševati tudi ni mogla navada. Zato sem se vozil "tja v en dan" — recimo v lepi solnčni dan — uživaje krasoto našega morja.

Glavna stvar je, da je za nami ona dolga vožnja po železnici in bakarski prah. Sedaj je vse zračno in čisto, morje je mirno in prozorno, lahen veter odganja vročino od nas.

Krški breg je suh, rujav in skalovit. Zdi se ti, kakor da leži puščava sredi morja. Na visoki skali se pokaže malo mestce podobno obmorski trdnjavi. Omišalj. Izkrčamo nekaj potnikov, dobimo nekaj novih, med njimi precej duhovnikov, in plovemo dalje.

Zanimivo je gledati stare ženičce z otoka, ki nosijo črno obleko in na drobno spleteno okrog glave ovite kite; njih obrazi imajo na sebi nekaj tako iskrenega, dobrega, prijaznega, da se ti zdi, da vidiš v njih vso skromno in tiho srečo naših otočanov, ki imajo pač malo zemlje — in še ta je skalnata — zato pa mnogo morja in solnca.

Druga postaja: Malinska! — Solidarnost gostov v primorskih kopališčih je vobče znana. K vsakemu parniku hodijo sprejemati nove znanke, oziroma spremljajo one, ki odhajajo na pot. — Sprejem in slovo — oboje je iskreno in pristrano. Tudi v Malinski je izstopilo mnogo gostov. Baje se to kopališče lepo razvija in obeta postati med najboljšimi kopališči na otoku Krku.

Solnce je doseglo svoj višek in mi plavamo še vedno ob Krku navzdol. Končno je naš parnik zavlil in je plaval v široki zaliv proti mestu Krku, ki leži na južni strani otoka. Takoj ob pristanku se dviga lepa cerkev z mogočnim zvonom in poleg cerkve je ob morju kamenita, starinska palača — na zunaj priprosta z malimi okni: To je biskupija.

Krk ni posebno veliko mesto, ima še par cerkev in nekaj starinskih zgradb. Tu je središče krške škofije, ki ima v svojem področju mnogo župnij s slovenskim bogoslužjem: tudi v Baški imajo naši gostje priliko čuti slovensko mašo.

Pustili smo tu precej gostov in plavamo naprej: tam iz daljave na jugu se že kaže zelen otok: to je Rab. Do tja je še par ur.

Poleg mene sedi mlada Srbinja iz Beograda s tremi otroci; začela je pogovor s staro ženo, ki se vozi še eno postajo z nami: to je zadnja postaja na Krku.

Pogovor se je začel na ta način, da je otočanka Srbinji pokazala cerkev na Krku čes:

"To je biskupija."
"E, biskupija?" se čudi Srbinja, ki je vesela, da je dobila sobesednico, kajti prej je imela sama opravka s svojimi tremi otroci: najstarejši deček si je zapisoval v latinici in cirilici vsa imena, ki jih je mogel zvedeti od mornarjev, deklica je stala mirno ob ograji in gledala, najmanjši sinček pa je bil precej nemiren, imel je kakih dve leti in pol in je bil lepo debel in krepk.

"Da, vidi se, lepa cerkva," je pristavila srbinja, "a vi ste od tu?"

"Da mi smo z otoka," je odgovorila starka v svojem otroškem narečju, ki se mu pozna italijanski vpliv.

"Kam pa vi?" je vprašala.

"Mi gremo v Baško," pravi Srbinja, ki tudi ni poznala našega zemljevida.

"Danes greste na Rab," pravi starka.

"Ne, Baška je na Krku."

"A tako — a jaz sem mislila..."

In potem ji je starka popisovala Krk in otoke. Belgrajčanka marsičesa ni takoj razumela, zato je neka deklica pojasnjevala nerazumljive besede. Starka pravi, da je dolgo živela v Pulju, pa se je naučila tujih besedi, a sicer mrzi Italijane.

"Glejte tam ta otok Lušinj in Čres in vse to je naše morje, to so nam vzeli Italijani!"

Njeno ogorčenje je resnično in veliko. Govori skoraj s solzami, ko je gledala proti oni strani.

Belgrajčanka pripoveduje svojo zgodbo: njen mož je bil častnik: bil je v vojni od leta 1912. Na Bregalnici je bil ranjen v levo oko. V svetovni vojni je bil v več bitkah; ranjen je bil v desno nogo in je pred par leti umrl. Zdaj so sami in so prišli pogledat novoosvojen kraj: ona in tri sirote.

"Evo, deca, naše more, naše more!" govori Srbinja svojim otrokom in vsi trije gledajo v jasne solnčne valove, kakor da bi hoteli v njih spoznati vso skrivnost materine besede. Posebno starejši deček se ne gane od ograje in neprestano piše v notes. Mati hvali njegovo pridnost. Malček je počasi zaspal v materinem naročju. Okoli Srbinje se je kmalu zbralo še nekaj domačih ženic in pogovarjale so se tako le po o državi, o vojni, o morju, o nas in Italijanih — da se je jasno videlo, kako globoko čutiljo ti pošteni ljudje na naših otokih za našo državo in s kakim ponosom govorijo o nji. Kaj bi ne, ko jim je sovražnik tako blizu. Pa saj je Slovincem tudi — in vendar nisem se hotel spomniti na razne pogovore pri nas.

Žene so vzele Srbinji dečka iz naročja, da si je nekoliko oddahnila. Bile so, kakor da se že davno poznajo. Vse ta pogovor je trajal do zadnjega pristana. Otočanke so se prijazno poslovile in izstopile: pred odhodom so še kazale na skale na otoku tam nekje daleč sredi blede zelenih oljkovih gajev: tam je bilo njih selo. Še dolgo so mahale z belimi robci v pozdrav Srbinji, ki je prišla tako daleč gledati "naše novoosvojene kraje."

Parnik je zavlil proti jugu. — Pred nami je bil zeleni otok Rab. Vse je bilo tiho in mirno.

Mesto Rab leži na južni strani otoka, zato smo dolgo pluli ob bregu, predno se je pred nami odkril morski zatok; šele ko smo zavili vanj, se nam je pokazalo mesto, ki leži na skalnem robu, molečem v morje.

Pogled na to mesto je nekaj posebnega, zdi se ti, da se dvigne pred teboj srednjemorska pravljica iz valov. Štirje stolpi stoji po vrsti na obzidju nad morjem in med njimi se kažejo razvaline starega gradu ali morske trdnjave, ki je nekdanja stala na teh skalah.

Zato je razumljivo, da je Rab navdušeno jugoslovansko mesto. — Ko se je zadnjič — po atentatu na min. Draškovića zvedelo, da pride zajedničarski bivši minister Kovačević v Rab, so se meščani takoj pripravili na demonstracije. Ta dan se je vozilo tja tudi nekaj Slovincem, ki so na parniku zapeli "Morje adrijsko", ne sluteč, kaj jih čaka v Rabu. Tam jih je čakala velika množica. Ko je moj prijatelj, dr. Ravnik, ki ima postavbo vredno narodnega predstavnika — stopil na suho, ga je vprašal nekdo, če je on minister Kovačević in le energičen dementi in pa krepka korotanska postava ga sta ga obvarovali, da ni postal bil lepo debel in krepk.

(Dolje na 4. strani)

\$1.00 Je Vreden \$3.00

na eni izmed največjih razprodaj čevljev, kar se jih je še obdržavalo na St. Clairju.

Na izbero imate najboljše kroje moških in ženskih čevljev, vrednih do \$15.00, sedaj za \$5.85.

NIČESAR PREKO \$5.85

RAZPRODAJA SE PRIČNE —

V PETEK, 9. SEPTEMBRA, 1921.

IN SE BO NADALJEVALA 20 DNI

**The
Zak Bros.
Co.**

6204 St. Clair Av.
vrata poleg Anžlovarja.

GOVORI SE SLOVENSKO.

Moški najboljši rujav in črni čevlji kakoršnegakoli kroja, vredni do \$15, sedaj **\$5.85**

Velika zbirka moških čevljev ali oksfordov v črnem ali rujavem umju, vrednosti do \$8.00, sedaj **\$3.85**

Ženski čevlji (nekaj nizkih čevljev) novi kroji vredni do \$12.85, sed. **\$5.85**

Velika zbirka deških čevljev velikosti od 10 do 13½ in od 1 do 5½ po **\$1.95**

ČEVLJI ZA ŠOLARJE, — PO ŠPECIJALNIH CENAH.

JOE MACEROL, pomožni poslovodja,

J. BRABENEC, poslovodja.

MI NAKLADAMO

CALIFORNIJSKO GROZDJE

za razpošiljate v mesecu septembru. Mi vam garantiramo, da dobite grozdje in ga vam pošljemo direktno na dom. Če vam grozdje ne uga-ja, potem, ko ga prejmete, se vam vrne vsak cent vašega denarja. Mi prodajamo sveže in najboljše

KALIFORNIJSKO GROZDJE p o najmernejših cenah.

Mi sprejmemo vaše naročilo neglede kako majhno ali veliko je. Mi razvažamo v zabojih, na tone in po cele železniške vozove.

THE CALIFORNIA GRAPE COMPANY.

361-364 Hippodrome Annex
Telefon: Main 1328

CLEVELAND, OHIO.

715 Prospect Ave.
O. S. Central 4550

Tiskovna Družba

THE

American-Jugoslav Ptg. & Pub.

Company.

6418 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

**Tiskarna
Tiskovine
Dnevnik**

Tudi Vi

Je edino slovensko unijsko podjetje, katerega lastuje zavedno delavstvo.

Napravljene v naši tiskarni, so lične in cene jako primerne.

Družba izdaja dnevnik Enakopravnost. List prinaša najnovejša novice in druge koristne razprave v prid delavstva. Če se niste naročnik lista, naročite se nanj.

Lahko postanete delničar podjetja. Za podrobnosti se obrnite na direktorij ali pa v uradu družbe.

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

TEL. PRINCETON 551

6418 ST. CLAIR AVENUE.

TA KRIŽPOGLED je bil izravnal po naši metodi

in to je bilo potem ko so vse druge metode bile brez uspeha.

Sedaj se pričnejo šolski dnevi. Ali so imeli vaši šolarji pregledane njihove oči?

Dr. L. A. Starce
Ophthalmologist
6127 St. Clair Ave.

Uradne ure: 10-12, 7-8.

Clevelandske novice

— **Ženske še nimajo pravice** nositi hlače; nosijo jih sicer lahko pod krilom — tega seveda ne more noben sodnik prepovedati — toda nositi jih brez krila — to ne gre. Sodnik Howells se je izrazil včeraj napram 19-letni tipkarici, Miss Margaret Clewell, 520 Euclid Ave., da kajenje za ženske ni nič tako hudo, in da možki kaj takega že še trpijo, toda, da bi ženske nosile hlače, tega pa ne. Margaret je bila aretirana od policaja Uhlerja, ki pa za časa aretacije še ni vedel, da aretira dekleta, ampak je mislil, da je možki. Miss Clewell je povedala da je bilo dekle ki je koračilo tik nje v resnici fant v dekličji obleki. Toda fant v kličji je pustil dekleta v hlačah na cedilu ko je slednjo prišla roka postava. Dekle je razodelo sodniku, da je bila cela stvar le šala. — "Well," pravil sodnik Howells, "dosedaj še nimamo odredbe, ki bi prepovedovala ženskam kadičiti cigarete, toda kar se tiče pa možkih hlače vas moram obvestiti da imamo odredbo, ki je proti temu, da bi nosile ženske moške obleko, dasiravno so jim dale Združene države v drugih ozirih enake pravice kot možkim." Nato ji je povedal, da je za enkrat prosta kazni, toda drugič pa da jo pošlje v zapor.

— V sedemleten zapor v Ohio Penitentiary je bil obsojen včeraj Dr. D. Graham Scott, kiropodist, ker je izvršil na štirinajstletni Elizabeti Soltis neko nepostavno operacijo, ki je povzročila dekličino smrt. Scott je priznal krivdo. Radi enakega prestopka je bil malo prej obsojen v zapor od enega do sedmih let. Bil je že večkrat kaznovan, ker ni naznanil smrti malih otrok.

— Občinstvo opozarjamo na razstavo razglednic, predstavljajočo raznovrstne sokolske moške in mladinske noše in kroje, ki si jo lahko ogledajo v oknu našega urada. Razglednice so delo znanega slovenskega slikarja Vapotiča. Poleg tega vidite v našem oknu tudi slike slovenskega nastopa ob priliki piknika Z. K. D., ki so delo našega slovenskega fotografa Bukovnika. Te razglednice kupite lahko pri Fr. Hudoverniku, Fr. Kunstelju in pri P. Bukovniku.

— **Suhi agentje pravijo**, da jim je J. T. Higgins, lastnik gostilne na E. 55. St. in St. Clair Ave., ponudil \$100, da ga ne ovadijo, ko so našli v njegovih prostorih opojno pijačo. Postavljen je pod \$1000 varščine. Za obravnavo se še ni določilo dneva.

CENA ŽEN.

The Pas, Man., 7. sept. — Eskimi, to so prebivalci najbolj severnih pokrajin, si znajo pomagati za časa druginje. John Littlebear, ki se živi z lovom na divjačino, katere kožuhovino prodaja, je pred kratkim prodal štiri svoje žene v 12 dneh. Ker so bile posebno lepe, je dobil še precej zanje. Za vsako ženo je namreč dobil en funt čaja in dve "kljuki" tobaka.

R A B.

(Dolje iz 3. strani.)

liv na južni strani mesta, tam se žrtv ljudskega ogorčenja proti zajedničarjem oziroma. min. Kovačeviću.

Morje sega globoko v ozki za-

vidijo moderna kopališča in nad njimi zelen gozd, ki pokriva ves obronek za mestom. Naš parnik zavije okoli skalnega roba in obstojimo v rabskem pristanišču. Pred nami je mal trg z zanimivimi starimi hišami in od trga navzgor ob pristanišču je lepa promenada. Tik ob pristanišču se dvigajo ostanki starega stolpa in trdnjavskega obzidja. V mestnih zgradbah se vidijo sledovi stare benečanske stavbene umetnosti.

Mesto ima 1800 prebivalcev; dočim je v Krku (mestu) še precej Italijanov, jih je v Rabu prav malo število, kar si Rabljani seveda štejejo v čast, češ, da so popolnoma jugoslovanski. S tem pa ni rečeno, da bi se ne govorilo še precej po italijansko — ampak to je tako iz navade.

Tudi morša na vsej naši lepi Adriji poslušati neprestano arije iz italijanskih oper, oz. razne druge znane lahne italijanske popevke. Naše narodne pesmi so po teh krajih bolj otožne in resne, zato vabijo melodijozne sladke in vesele italijanske popevke: To nas nekoliko moti, a ne sme nas premočiti, da bi ne videli za to tujo pesmijo pošteno naše srce. Kakor moramo za benečanskim slogom in južno arhitektoniko videti pristno naše mesto Rab. Rab ima sedem cerkev in dva ženska samostana; pri tem si pa ne smemo misliti velikih cerkev — glavna cerkev je lepa in ima veličasten zvonik — in tudi samostanov si ne smemo predstavljati kakor pri nas; to je mala hišica in v nji žive one devojke, ki niso imele sreče, da bi se bile poročile. Svoj čas je imela baje vsaka hiša v Rabu svojega duhovnika in kadar se je družini zdelo, je šel maševati. V tem je bilo nekaj starega meščansko-aristokratskega. Južna pobožnost je sploh precej različna od naše, je bolj fantastična in poetična, na zunaj bolj pompozna, v srcu pa bolj skromna in resnična. Kakor imajo Benetke sv. Marka, Dubrovnik sv. Vlaho, tako ima Rab svojega patrona sv. Krištofa. Na občinski hiši imate njegovo sliko in sicer nosi tu sv. Krištof dete Jezusa čez morje, dočim ga pri nas predstavljamo navadno kot prenašalca čez reko. Sliko obkroža ponosen napis: "Opčina Rab."

Levje glave in drugi ornameniti na tej občinski hiši nas spominjajo starih Benetk. Občinska hiša je samo v pritličju, v prvem nadstropju je privatno stanovanje. Sploh je v Rabu več takih hiš, da je v njih po več hišnih posestnikov; nekdo si je n. pr. postavil prilično hišo, drugi si je postavil nad tem pritličje svoje prvo nadstropje, tretji si je nad tem postavil zopet svoje nadstropje.

Pravijo, da je vkljub temu malo prepira med hišnimi prebivalci oz. posestniki. Pomislil sem, kako bi bilo to pri nas, ko že sedej tako težko izhajajo med seboj.

Mesto Rab je ponosno tudi na to, da hrani v sebi "veliko svetinjo" svojega patrona, namreč glavo sv. Krištofa, ki je bogato vdrela v zlato in druge dragocenosti.

Ko smo izstopili, so nas obsuli priprosti domači ljudje in so nam ponujali po ceni domače sobe. Ker pa nam je prej nekdo delal reklamo za grand-hotel in park-hotel, smo šli tja. Bilo pa je vse polno, in zdelo se je, da je tu še

nekaj one švabske nadutosti, ki se je prav pred svetovno vojno hotela naseliti tudi na Rabu. Slučajno je prišel mimo star gospod in nekdo ga vpraša, ali ima kaj sob. "E, dovolj," je rekel in odšel sem z njim.

V dvonadstropni hiši tik ob pristanišču, je bilo dovolj lepih sob in kar mi je najbolj ugajalo, je bila prijaznost in ljubeznivost domačih ljudi. Hotel ima samo sobe brez restavracije. Lastnik je naš goriški rojak, ki je bil prej tu upravitelj gozdov in po njegovi zaslugi ima mesto Rab svoj park in precej gozda. To je uspeh njegovega tridesetletnega dela.

Naravno je, da je bila moja prva želja, še danes priti v morje, kajti solnce se je že nagibalo v zaton. Odšel sem skozi lepi senčnati gozdlič nad mestom v kopališče, kjer je bilo le malo gostov. Tu se namreč lahko kopelješ povsod po celi obali.

Neki Čeh, ki je bil pred par tedni na Lidu in je potem prevozil vso pot od Gruža navzgor, je trdil, da je Rab najlepši otok v naši Adriji.

Da, Rab je lep, zelo lep, ničesar lepšega nismo videli na svoji poti. V vili ob kopališču je jugoslovanska družba — tudi slovenska. Gospod Danilo, ki je došel tudi z nami, se je hitro seznanil. poskusila sva tudi, vino, ki je bilo prav dobro, čudila pa sva se, da se je tu nemško govorilo.

Po kopeli smo odšli po lepi poti ob morju domov in smo imeli priliko videti notranjost starih razvalin, ki je ob njih, na njih — v njih in iz njih sezidan Rab.

Vrnili sem se domov in sem se seznanil z našim gospodarjem in njegovo gospo. Gospod Balej mi je pravil zanimive stvari. Da je namia pogovor bolj tekel, je prinesel pol litra najboljšega domačega vina, ki že samo zasluži, da nese slavo rabskega otoka in mesta čez ves široki svet. Pred vojno so imeli na Dunaju z Rabom velike namene: ustanovili so t. zv. "Arbeitsgesellschaft", ki naj bi uredila ves otok v morsko kopališče prve vrste: dve uri od Raba je zaliv Lopar; ki ima lego in pesek boljji in lepši od Lida. Od mesta Rab do kopališča bi bili naredili tramvaj. Rab ima dobro pitno vodo. Kranjska stavb. družba je prevzela delo, da sežida nove hotele; vse je imelo biti urejeno z največjim komfortom. Vlada je to seveda podpirala. Rab (Arbel) je imel postati nemški Lido v Adriji.

Tik za mestom se dviga danes lep, moderno zidan, a nedovršen hotel bivšega avstrijskega "Beamtenverehna". Zgradba je skoraj dokončana — zdaj stoji kar tako. Treba bi bilo delo dovršiti. Isto je vprašanje z Loparjem itd. Naš kapital ima tu lepo priliko, da se uveljavi.

Lani so tu divjali ardit. V hotelu g. Baleja jih je bil vse polno. Mnogo so pobili in poškodovali. Prebivalci so mnogo trpeli. Ljudje so zdaj škodo z velikimi stroški popravili. Nepopolno je bilo postopanje teh modernih divjakov. V njih junaštvu je bilo tudi mnogo smešnega.

Gospod Balej mi pripoveduje več zanimivih anekdot. Prvo, kar so ardit povsod naredili, je bilo: razobesiti zastave! Obesili so jo tudi na vrh rabskega zvonika. Silili so ljudi, da morajo storiti isto. Ljudje so se upirali. Neki gospej so intervali moža in so jo silili, naj na hiši razobesi za-

stavo. Ker ni hotela, so iz njene okna sami zaobesili svojo zastavo.

Arditi pa so bili strahopetni in so povsod iskali zarote. Vdrli so večkrat ponoči nenadoma v stanovanja. G. Balej je imel skrito sokolsko orodje in zastavo. Tudi instrumenti domače godbe so bile pri njem, ker je bil on predsednik. Instrumente so Italijani pokradli.

Nastale so na to velike demonstracije, ki so trajale dolgo v noč z vzkliki na nar. jedinstvo, regenta itd. Ne poznam sicer min. Kovačevića po njegovem delu, a mislim, da je to dokaz, kako odklanja naše primorsko ljudstvo vsak separatizem. Seveda ti ljudje so trpeli za svojo svobodo — zato jo znajo ceniti.

Po vsem tem bo Rab za nas ne le vabljivo primorsko kopališče, ampak tudi važen problem: ali se izplača na njem izvršiti one velike nemške načrte — seveda v našo jugoslovansko korist. Pričeti bi se moralo čimprej z delom.

Odpejal sem se z Raba drugo jutro, ko je solnce zlatilo starinske sledove starega Raba. Na trgu so prebivalci z otoka prodajali sočivje, sadje in mleko. Bogve, kje daleč leže njih vasi! Menda je 5000 ljudi na vsem otoku. Sirena je zaživigala in parnik se je začel pomikati iz pristanišča. Nam nasproti so hiteli v ladjah ribiči, vračajoči se z nočnega ribjega love.

NAZNANILO.

Članicam ženskega društva "COLLINWOOD" št. 283 Macabee, se tem potom naznanja, da se vrši glavna seja dn 12. septembra t. l. v navadnih prostorih. Vse članice so prošene in tudi dolžnost vsake je da se za to udeleži ker na dnevnem redu so volitve uradnic za prihodnje leto.

Sesterski pozdrav

TAJNICA.

(212)

GROZDJE

Concord \$140 tona
Catauba \$150 tona
v bušelnih in basketih. Naročila se sprejmejo na oro pri

Martin Janežiču

na 557 E. 140. St.
ali na domu
1294 E. 167 St.
Preskrbim vam sode. Imamo tudi stiskalnice z malnom.

(212)

ŠTIRI SOBE se oddajo v najem. Prijazno stanovanje za malo družino. Vprašajte na 1166 E. 60. St. ali pri Frank Jeriču, 6524 St. Clair Ave.

(212)

POCENI SE PRODA DOBRO-
IDOČA GOSTILNA
radi odhoda iz mesta. Več se pozive v upravnistvu tega lista.

(212)

NAPRODAJ JE GOSTILNA
z mehkim pijačami; salon in restavrant, 5302 t. Clair Ave. Proda se izredno poceni. Dober business.

(212)

POZOR! PLUMBARSKO DELO

Rojaki Slovenci, Hrvati in drugi Slovani kadar potrebujete dobrega plumbarja v vaši hiši, pridite k meni za vsako delo, katero vam garantiram da bo izvršeno dobro.

Postavljam stranišča, bane, sinke, kotle za gorko vodo, vodne kanale, (sewer work) itd.

Zmerne cene

Nick Davidovich
6620 ST. CLAIR AVE.
Tel. Princ't. 1852-W. Randolph 1828

TEL. IN POD. DRUŠTVO "SLOVENSKI SOKOL"

Ust. 3. Rožnika, 1897
v Cleveland, O.
Imenik za leto 1921.

Starosta: John Pekol, 1447

East 53rd St.

Podstarosta: Peter Pikš, 6025

Glass Ave.

Tajnik: Frank Hudovernik,

1064 East 62nd St.

Blagajnik: Frank Jerič, 6522

St. Clair Ave.

Nadzorniki:

1.) John Marn, 6220 St. Clair

Ave.

2.) Frank Šober, 1395 East

55th St.

3.) Mike Kos, 1192 Norwood

Rd.

Društveni zdravnik: Dr. Fr.

J. Kern, 6202 St. Clair Ave.

Seje se vrše vsaki prvi petek

v mesecu v prostorih SND. so-

ba št. 3.

Sprejema člane od 16 do 45

leta.

Asesment za mesec 75c. Člani

so deležni s tem \$150.00

smrtneine in \$7.00 na teden bol-

niške podpore.

Vse informacije za pristop

dobite lahko pri članih, ali pri

uradnikih gori imenovanih.

STANOVANJE

obstoječe iz sobe in kuhinje se odda takoj na 1139 Norwood Road.

(210)

POŠLJANJE DENARJA

po pošti ali brzojavno hitro, poceni, zanesljivo. Na uložke plačamo po 4% obresti. Prodajamo parobrodne listke. Javni notarski oddelek. AMERICAN UNION BANK

Ivan Nemeth, predsednik

GLAVNI URAD:

10 E. 22nd Street.

PODRUŽNICA:

1597 2nd Avenue.

New York City

Oglašujte v "Enakopravnosti!"

Frank Zakrajšek

Najmodernejši pogrebni zavod

v Clevelandu

POGREBNIK IN

EMBALMER

1105 Norwood Rd.

Tel. Princeton 1735-W.

TEL. Rosedale: 4933

Avtomobili za krste, poroke in

pogrebe in druge prilike.

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske

Plošče

zahtevajte

novi cenik

Slovenske

PLOŠČE

preje \$1.00

sedaj 85c

VELIKA

ZALOGA

UR IN

ZLATNINE

Wm.

Sitter

6805 ST. CLAIR

AVENUE

Cleveland, O.

SVOJI K SVOJIM!

Cenjenemu občinstvu naznan-

jam, da sem kupil truck, ki je pri-

praven za selitev in za drugo pre-

važanje, kakor "moving and ex-

pressing". Zato se priporočam

vsem Slovincem v Clevelandu in

okolici, da kadar kdo kaj potre-

buje naj se obrne do mene in po-

stregel mu bom po najnižji ceni.

Sporočati želim tudi, da imam

naprodaj žito za kokoši "chicken

feed". Sedaj na jesen bom vo-

zil iz farm krompir, in grozdje,

zatorej kdor kaj potrebuje, naj

se oglasi pri dobro poznanemu

ANTONU OPEKA

1099 E. 64. St.

MALI OGLASI

POZOR! Prihranite denar!

s tem da daste vaše škarje, britve, žage in sploh vse rezilno orodje nabrusiti pri dobro poznanemu in izkušenemu rojaku, ki vas tudi ostrize in obrije in vse to za prostovoljne prispevke.

RAFAEL POLSAK

1245 E. 59th St., (privatna hiša)

(210)

POZOŖ ROJAKI!

Naprodaj sta dve hiši, ki morajo biti razdrite, ker stojita na mestnem zemljišču. Hiši sta v dobrem stanju, s kopališči. Samo oprava je vredna toliko kot je cena celemu poslopiju. Lepa prilika za onega, ki si želi napraviti svoj lasten dom z vso opravilo in prav poceni. Kdor si želi ogledati in zvedeti pravo ceno, naj se zgleda pri Mrs. C. Boston, na 1441 E. 55th St.

(211)

Iščejo se angleško in slovensko govoreči možki in ženske, ki imajo nekoliko zmožnosti za prodajati. Naredi se lahko veliko denarja. Zglasite pri

International Knitting Mills
1171 W. 6th Street.

GOTOVINA ZA LIBERTY

BONDE, vojnovarčevalne znamenke, bisere, ure, staro zlato, srebro, platinum, zlatino, nerabljeve poštne znamke, živo srebro, magnetne igle, in za vsako stvar ki ima kako vrednost. Prinesite ali pošljite na Simon, Reliable Broker, Lastnik Ohio Smelting and Refining Co. soba št. 216

Lenox Bldg. vogal 9th St. in

Euclid Ave. Odprto vsak dan do

6. ure zvečer.

(x)

Oglašujte v "Enakopravnosti!"

PRIPOROČILO

Občinstvu naznanjam, da popravljam in prodajam vse vrste avtomobilskih obročev (tires) in tubes in se jim priporočam.

Chas. W. Wohl

Plumbing & Heating

15701 Waterloo Rd. Cleveland,

Ohio. — Wood 507-L.

A.F.Svetek Co.

Edini

SLOVENSKI POGREBNI

ZAVOD

V COLLINWOODU.

15220 Saranac Rd.

Wood 44.

Krasni avtomobili za vse slučaje.

AMBULANCA.

THE CLEVELAND & BUFFALO

TRANSIT COMPANY

Cleveland, Ohio

"SEANDBEE" — the largest and most costly passenger steamer on inland

waters of the world. Sleeping capacity, 1500 passengers.

FARE \$ 556

KAJ POTREBUJE VSAKA GOSPODINJA?